

Dober večer, sosed! Guten Abend, Nachbar!

10. 10. 2021, Ledince/Ledenitzen

Otroška skupina Jepca

mladi akzent

skupina akzent

Dr. Peter Fritz

Doppelsextett Velden

Tamburaški ansambel Loče

JAKOB KNAFLIČ –

župnik in ustanovitelj posojilnice v Ločah

Popis gorenjskih družin, ki ga je v 18. stoletju izvedla cesarica Marija Terezija, prvič javno omenja tudi družino Knaflič. Popis je zajel prebivalce v letu 1754 in se je v ljubljanski škofiji najprej izvedel prav v blejski župniji. Najstarejši popisani Jakobov prednik Matthaues Knaflič je bil rojen leta 1691. Družina Knafličevih je živela v takratni blejski vasi Auritz oz. kasneje v Zagoricah. Bili so kmetje – podložniki, svoje dajatve so morali oddajati na Blejski otok.¹ Naslednji rodovi Knafličev so živeli na Selu, Mlinem in tudi v ostalih vaseh v okolici Bleda.

Bili so dobri gospodarji in gospodarice. Živeli so od tega, kar so pridelali. Natančno je bilo določeno, kaj morajo oddati gospodi. Viške pridelkov so lahko tudi prodali in to na Jesenicah, v Kranju in tudi v Beljaku. Kmetije prednikov so propadale in se tudi prodajale zaradi različnih razlogov, kot so zgodnje smrti staršev v družini ali zaradi vojne, potem ko se gospodar nikoli ni vrnil s fronte.

Radi so se družili in veselili. Igrali so na različne instrumente in peli. Družila in povezovala jih je vera. Družine Knaflič so bile povezane tudi z življenjem ob in na Blejskem jezeru. Ob koncu 18. in v 19. stoletju so imeli kmetijske površine neposredno ob obali jezera. Ena od kmetij je stala na danes prestižni lokaciji na Mlinem.² V zvezi s tem so bili deležni vrste pravic, povezanih z jezersko obalo in jezerom, med drugim tudi čolnarjenja.

Prišel je čas, ko je zaradi številčnosti družin začelo primanjkovati zemlje. Kmetovati niso mogli vsi. Začeli so se učiti za tesarje, mizarje, čevljarje in druge obrti. V eni izmed družin prednikov je bil rojen Jakob Knaflič, ki je končal semenišče v Celovcu ter svoje poslanstvo opravljal na Koroškem. O župniku Jakobu Knafliču se do raziskave v letu 2020 v domačem okolju na Bledu praktično ni vedelo nič.

Kmetija pr' Novak, na Selu 22 /danes Selo pri Bledu/, je imela dolgoletno tradicijo. Priimki na kmetiji so se večkrat zamenjali. Tudi v primeru Jakobovih staršev očeta Jakoba Knafliča in matere Marije Torkar je bilo enako, saj se je Jakob na kmetijo pr' Novak priženil. Jakob Knaflič, rojen 18. julija

Kmetija pr' Novak, Selo 22 (Foto arhiv: Vladimir Silič).

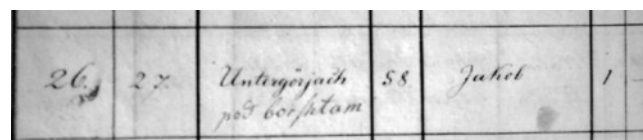
1802, je bil na kmetiji pr' Matizlno v Auritz/Zagoricah 22 ostal edini moški. Za preživetje je moral trdo delati, ne samo doma, ampak tudi drugje, saj je bilo domače zemlje premalo. Jakob je bil zaposlen kot gozdni delavec na blejskem gospostvu. Marija - Mina Torkar, rojena 2. junija 1809, pa je bila domača hči pr' Novak na Selu 22.

Jakob Knaflič in Marija Torkar sta se poročila 12. maja 1839 na Bledu. Ker je bil Jakob v tem času gozdni delavec na

blejskem gospostvu, sta se nastanila v hiši v Spodnjih Gorjah 58 – Pod Borštam v župniji Gorje. Hiša v lasti blejskega gospostva je bila namenjena gozdnim delavcem in njihovim družinam. Mariji in Jakobu sta se 11. aprila 1840 rodila dvojčka, ki sta takoj po rojstvu umrla. Ker je šlo za krst v sili, botrov ni bilo. Naslednji in zadnji otrok, ki se je rodil v gozdni hiši, je bil sin Jakob, rojen 26. aprila 1841. Družina Jakoba in Marije Knaflič se je po najmanj dveh letih bivanja v gozdni hiši v Spodnjih Gorjah preselila na Marijin dom, na kmetijo pr' Novak, Selo 22.³ Mariji in Jakobu se je na kmetiji pr' Novak rodilo še 6 otrok, 4 sinovi in 2 hčeri. Marija, ki so ji rekli tudi Novakla, je podedovala dom in postala gospodarica.

Jakob je bil tretji otrok po vrsti in najstarejši živeči otrok v družini Jakoba in Marije Knaflič na kmetiji pr' Novak na Selu 22. Jakob je v različnih dokumentih vedno navajal, da je doma z Bleda. Domače vasi Selo, kjer je odraščal ni omenjal, Zgornje Gorje⁴ pa zgolj takrat, ko je bilo treba napisati kraj rojstva. Jakob je osnovno šolo obiskoval na Bledu, ki je v tistem času delovala v okviru župnije Bled. Jakob se je s Sela poslovil, ko je odšel v gimnazijo. Po opravljeni maturi leta 1864 se je odločil, da nadaljuje šolanje za duhovnika na Knezoškofijskem semenišču v Celovcu.

Jakob Knaflič je 10. septembra 1864 napisal prošnjo za najbolj pokorni in najmilostnejši sprejem v škofijski kler in če je le mogoče v Knezoškofijsko semenišče v Celovcu.

Rojstna listina Jakoba Knafliča iz aprila leta 1841, leva stran-izbrani izrez (Nadžkofijski arhiv Ljubljana).

V prošnji je napisal, da je rojen v župniji Zgornje Gorje na Kranjskem kot otrok bližnje sosednje škofije. K prošnji je moral priložiti spričevalo zadnjega letnika gimnazije iz šolskega leta 1863/64 in tudi maturitetno spričevalo. Njegova spričevala so dokazala dobre in priporočljive navade ter ustrezne pogoje za uspešno nadaljevanje šolanja. Jakob Knaflič je moral k prošnji priložiti tudi potrdilo o uspešnem cepljenju proti virusu govejih koz in tudi dokazila o težkih okoliščinah oz. revščini njegovih staršev, katerim je bilo izredno težko plačati visoke stroške študija.

V zaključku je Jakob Knaflič prosil Knezoškofijski ordinariat, da pretehta navedene razloge ter ugotovi prošnji in mu dovoli sprejem v škofijski kler oz. Knezoškofijsko semenišče. Jakob Knaflič je obljubil, da bo z najboljšim vedenjem in uspešnim nadaljevanjem šolanja izkazal vso hvaležnost za tako visoko milost. Vendar to še ni zadostovalo za vpis na Knezoškofijsko semenišče. Ker je bil rojen v župniji v Gorjah, je moral pridobiti soglasje in izpis iz Ljubljanske škofije. Ljubljanski škof Bartholomaeus Widmer /Jernej Vidmar/ je učencu Jakobu Knafliču dne 10. oktobra 1864 odobril izpis iz Ljubljanske škofije in župnije Gorje ter premestitev v Krško škofijo.

Jeseni leta 1864 je Jakob Knaflič kot 24-letnik začel seminar na Knezoškofijskem semenišču. Semeniščniki so bili večinoma Slovenci. Seminar je uspešno zaključil in bil 16. julija 1868 posvečen v duhovnika. Prva njegova cerkvena služba se je začela 24. oktobra 1868 v Šentjurju na Zilji (Sankt Georgen im Gailtal), kjer je bil kurat. V času od 16. decembra 1868 pa do 1. maja 1878 je bil kaplan v Šenjakobu v Rožu pri župniku Francu Treiberju iz Bač. Franc Treiber (1809–1878) je znan kot avtor himne koroških Slovencev N'mav čriez izaro.

1 Tone Krampač, Lovro Šturm, Gorenjske družine v 18. stoletju, Celjska Mohorjeva družba 2016, str. 12.

2 Franciscejski kataster, k.o. Želeče, Arhiv republike Slovenije.

3 Dr. Matej Pavlič, župnik, e-zapis, župnija Gorje, 2020, hrani Franci Knaflič.

4 Jakob Knaflič v dokumentih kot kraj rojstva navaja Zgornje Gorje, kar predstavlja sedež župnije Gorje (op.a.).

Franc Treiber in Valentin Janežič (1832–1912) sta bila med glavnimi pobudniki slovenske posojilnice v Šentjakobu. Z njima je sodeloval tudi kaplan Knaflič. Ko je leta 1878 postal župnik v Ločah, je idejo o slovenskem denarnem zavodu pripeljal v njegovo novo faro in leta 1886 ustanovil novo slovensko Bekštanjsko posojilnico v Ločah.⁵

Jakob se je vračal tudi domov na Bled. 9. februarja leta 1874 je kot kaplan v cerkvi sv. Martina na Bledu vodil poročni obred oz. maševal na poroki sestre Uršule Knaflič z Antonom Plemeljem, Benkovim s Sela.⁶ Sestra Uršula Plemelj je postala nova gospodarica na kmetiji pr' Novak in tudi njo so klicali Novakla.

Dekanijski urad iz Beljaka je 2. februarja 1878 najavil celovškemu ordinariatu, da bo Jakob Knaflič prevzel dolžnosti župnika v župniji Loče. S tem v zvezi so se začele priprave. Najprej je bilo aprila 1878 končano poročilo o vedenju „Conduite“ Jakoba Knafliča v desetletnem obdobju, to je v času, ko je opravljal dolžnosti kaplana. Jakob se je moral zavezati, da bo prevzel Izpoved vere – „Professio fidei“ ter opraviti zaprisego „Juramentum fidei“. V letu 1878 je do prevzema dolžnosti župnika opravljal še naloge provizorja in supervizorja pri sv. Martinu na Pečnici.

Poročilo o vedenju „Conduite“ je obsegalo vse podrobnosti o delu in življenju kaplana Jakoba Knafliča v desetletnem obdobju in sicer življenski slog glede na župnijski stan, spoštovanje predpisov o zmernosti, spoštljivost in moralna načela, vedenje v stikih zunaj župnišča, vedenje znotraj župnišča, nagnenja k razvedrilom, izpolnitev molitvenih dolžnosti, vedenje pri maši, spoštovanje predpisov o bogoslužju v cerkvi, znanje cerkvenih predpisov, vnema za cerkveno službo, vnema pri pridigah in vsebina pridig, jezikovno-govorno izvajanje pridig, presoja primernosti kot

Vas Loče na Koroškem leta 1906 (foto: Valentin Woschitz).

pride do prevar ter zlorab in da bo sledil vsem uredbam iz nadrejenih uradov ter vse poslušno in ponižno izpolnjeval.

Jakob Knaflič je 18. novembra 1878 postal župnik v farni cerkvi sv. Urha v Ločah in tam ostal do konca svojega življenja. Bogoslužje v cerkvi sv. Urha v Ločah je vestno izvrševal. To potrjujejo številne letne Izpovedi /oblika poročil/, ki jih je kot župnik moral izpolnjevati. Kako pedantno je bilo opisano službovanje župnika Jakoba Knafliča priča tudi dogodek v letu 1902, ko si je Jakob Knaflič zlomil levo nogo in približno 2 meseca ni mogel opravljati službenih dolžnosti.

Leta 1908 je Jakob dopolnil 40 let delovne dobe. Koroška deželna vlada je potrdila, da mu bodo upoštevali dvig njegove pokojnine glede na najnovejše zakone iz leta 1907. Na

Zadružni delež z lastnoročnim podpisom Jakoba Knafliča (foto: zasebni arhiv mag. Simon Trießnig).

pridigarja za mesto in podeželje, prizadevnost za katekizem v šolah, primernost za učenje verouka v mestnih in podeželjskih šolah, vnema za nadaljnje teološko izobraževanje, pastoralno vedenje do župljanov, vedenje do revnih in trpečih, zdravje in vzdržljivost pri naporih, primernost za posebne bogoslužne naloge in tudi ali je dobil kakšen opomin.

Kaplan Jakob Knaflič je izkazal odlično pripravljenost, dobil visoke pisne ocene in izpolnil vse pogoje za prevzem dolžnosti župnika in za vodenje župnije v Ločah. Dekanijski urad iz Beljaka je poročilo o vedenju „Conduite“ celovškemu ordinariatu dostavil 10. septembra 1878.

Župnik v farni cerkvi sv. Urha v letih od 1878 do 1913 je bil Jakob Knaflič. S prevzemom „Professio fidei“ – Izpoved vere je v celoti potrdil, da je resnično pripadnik katoliške veroizpovedi. Za cerkvene oblasti je bila ta potrditev zelo pomembna, saj so dobili zagotovilo, da bo Jakob Knaflič ohranjal čistost katoliške vere.

Jakob Knaflič je zaprisegel „Juramentum fidei“ in izrekel poslušnost in zvestobo cenjenemu škofu Valentinu ter vsem predpostavljenim v krški škofiji. V zaprisegi je poudaril, da bo varoval imetje cerkve sv. Urha v Ločah. Skrbel bo, da ne

Jakob Knaflič – Pfarrer und Gründer der slowenischen Darlehenskasse in Latschach/Loče

Jakob Knaflič wurde 1841 in Selo bei Bled im heutigen Slowenien geboren. Als Kaplan war er unter anderem auch in St. Jakob im Rosental/ Šentjakob v Rožu tätig und zwar in der Zeit, als hier Franc Treiber aus Faak/Bače (Autor der Hymne der Kärntner Slowenen Nmau čriaz izaro) Pfarrer war. Hier lernte er die Idee des slowenischen Genossenschaftswesens kennen, die nach tschechischem Vorbild entwickelt wurde. 1872 wurde in St. Jakob die erste Spar- und Darlehenskasse als Genossenschaftsbank im ländlichen Raum gegründet. Als Jakob Knaflič Pfarrer in Latschach/Loče wurde, übernahm er die Idee einer slowenischen Bank und gründete 1886 die „Bekštanjska posojilnica v Ločah“ – slowenische Darlehenskasse in Latschach. So erhielt die heutige Marktgemeinde Finkenstein/Trška občina Bekštanj ihr erstes Geldinstitut. Hierbei wurde Knaflič von Janez Gailer vom Plož-Hof unterstützt.

Lebensdaten:

- Geboren am 26. April 1841 in Selo bei Bled
- Im Herbst 1864 trat Jakob Knaflič als 24-Jähriger in das fürstbischöfliche Priesterseminar in Klagenfurt/Celovec ein
- Priesterweihe am 16. Juli 1868
- Kurat in St. Georgen im Gailtal/Šentjur na Zilji ab 24. Oktober 1868
- Kaplan in St. Jakob im Rosental/ Šentjakob v Rožu ab 16. Dezember 1868
- Jakob Knaflič wurde am 18. November 1878 Pfarrer in Latschach/Loče
- Gründung der „Bekštanjska posojilnica v Ločah“ – slowenische Darlehenskasse in Latschach am 14. Februar 1886
- Jakob Knaflič verstarb am 23. November 1913 und wurde am Latschacher Friedhof beigesetzt
- Als neuer Pfarrer von Latschach wurde Josip Ogris am 15. März 1914 eingesetzt

Mag. Simon Trießnig

⁵ Mag. Simon Trießnig, Leto 1886 – mejnik v zgodovini Slovencev v trški občini Bekštanj.

⁶ Poročna matična knjiga Bled 1847–1899, Nadškofjski arhiv Ljubljana.

podlagi upoštevanja vseh zakonskih predpisov in nastalih sprememb je bila župniku Jakobu Knafliču odmerjena letna pokojnina v znesku 1166 kron. V primerjavi z drugimi dejavnostmi je bila to lepa pokojnina. V primerjavi z razmerami, ki so v tistem času veljale na Kranjskem, pa je bila ta pokojnina zelo visoka. Župnik Jakob Knaflič pa se še ni upokojil, temveč je svojo cerkveno službo opravljal še naprej.

Žal je 23. novembra 1913 odjeknila žalostna novica, da je župnik Jakob Knaflič umrl. Pokopali so ga v sredo 26. novembra 1913 na pokopališču ob cerkvi sv. Urha v Ločah.

Tudi na Jakobovi domačiji pr' Novak na Selu so nastale spremembe. Že istega leta je umrla njegova sestra Uršula Plemelj, gospodarica na kmetiji pr' Novak. Toda nesreča ni počivala. Novega gospodarja na kmetiji pr' Novak, Franca Plemlja (Uršulin sin oz. Jakobov nečak) so vpoklicali v I. svetovno vojno, kjer je leta 1915 padel na Soški fronti. Umrl je za domovino in cesarja. To je bil tudi začetek konca kmetije pr' Novak na Selu.⁷

Nagrobni spomenik župnika Jakoba Knafliča na pokopališču v Ločah (foto: mag. Simon Trießnig).

⁷ Vladimir Silič, Selo in Selani - I. del, samozaložba, 2015.

Viri

Literatura

Gorenjske družine v 18. stoletju, Tone Krampač, Lovro Šturm, Celjska Mohorjeva družba, Celje 2016.

Mag. Simon Trießnig, Leto 1886 – mejnik v zgodovini Slovencev v trški občini Bekštanj.

Vladimir Silič, Selo in Selani – I. del, samozaložba, 2015.

Škofijski arhiv Celovec

Personalna mapa – dosje Jakob Knaflič, prevod Janez Erat, 2020.

Nadškofijski arhiv Ljubljana

Rojstna matična knjiga Bled 1784–1812.

Rojstna matična knjiga Gorje 1840–1841.

Poročna matična knjiga 1816–1847, 1847–1899.

Arhiv Republike Slovenije

Franciscejski kataster za Kranjsko, Ljubljanska kresija, k.o. Želeče, 1824.

Fotografije

Valentin Woschitz, avtor fotografije vas Loče, 1906.

Foto arhiv: Vladimir Silič, Kmetija pr' Novak, Selo 22.

Mag. Simon Trießnig, Zadržni delež z lastnoročnim podpisom Jakoba Knafliča.

Mag. Simon Trießnig, Nagrobni spomenik na pokopališču v Ločah.

Ostali dokumenti

Dr. Matej Pavlič, župnik, e-zapis, župnija Gorje, 2020.

STOLETNIKA

Slovenskega kulturnega društva

Jepa-Baško jezero

in opomnik Valentina Omana

Za leto 2022 se veselimo praznovanj ob stoti obletnici našega kulturnega društva. Vse te bomo objavili v posebnem koledarju v naslednji številki JEPE meseca januarja. Leto 2022 naj bo leto spominov.

Leta 1922, torej pred sto leti, so ustanovili Izobraževalno društvo Jepska. Sto let ni bogve kako dolga doba v morju tisočletne zgodovine naroda. V zgodovini kulturnega društva je pa vendar dolga doba in vredna, da se jo obhaja. Slovenski društveniki so v težavnih okoliščinah kljubovali mnogim težavam in oviram in ohranili so ustanovo nesebičnih rodoljubov in idealistov kljub raznim prepadam in napadom ter smrtnim obsodbam do današnjega dne.

Slovensko kulturno društvo Jepska-Baško jezero v Trški občini Bekštanj povezuje staro in mlado slovensko govorečega življa pod Jepsko in ob Baškem jezeru. Prosvetno delo in kulturno udejstvovanje od petja in igranja do literature sta jedro delovanja. Vsi kulturniki prispevajo dragocenosti k razvijanju in obstoju slovenske narodne skupnosti med Ziljo in Rožem.

V okviru te posebne obletnice hočemo postaviti tudi dragoceno in spoštljivo znamenje:

14. aprila 1942 je bilo iz današnjega območja občine Bekštanj izseljenih nad 20 slovenskih družin. Le-te so nasilno pregnali v nemška taborišča, kjer so morali pod nečloveškimi pogoji prisilno delati in preživeti. Njim in vsem žrtvam nasilja in vojn ter v opomin nam in prihodnjim rodovom želimo posvetiti spominsko obeležje ob Dobniškem jezeru, ki ga bo umetniško oblikoval naš domači, svetovno znani umetnik in častni član našega kulturnega društva, Valentin Oman.

Spominska svečanost bo na veliki petek, 15. aprila 2022, ob 10:00 v farni cerkvi v Ločah in nato na kraju spomina in opomina ob Dobniškem jezeru.

Sto let je gotovo dostojna priložnost, da se poklonimo našim prednikom. Dediščina le-teh nam vliva samozavest. Zidamo na močnih temeljih in vemo, kako ravnati z našo zgodovino in kako iz nje črpati moč. Glejmo z optimizmom v prihodnost in bodrimo drug drugega, da bo delo naših prednikov tudi v prihodnje obrodilo bogate sadove.

Anica Lesjak-Ressmann

AVIZO
sobota, 2. julij 2022, 20:00
Jubilejna prireditev
100 let SKD Jepska-Baško jezero
v Grajski areni Starega grada

2022

Hundert Jahre **Slovensko kulturno društvo** **Jepa-Baško jezero** oder organisierte Kulturarbeit unter dem Mittagkogel und **Erinnerungsstele** **von Valentin Oman**

Das Jahr 2022 soll ein Jahr der Erinnerung sein.

Im Jahre 1922, also vor 100 Jahren, wurde der Slowenische Kulturverein/Slovensko kulturno društvo Jepa-Baško jezero gegründet. Die beiden slowenischen Namen Jepa (Mittagskogel) und Baško jezero (Faaker See) sind für uns EinwohnerInnen und BewohnerInnen dieser wunderschönen Region, die schon seit jeher durch ihre Zweisprachigkeit geprägt ist, zwei Synonyme für Heimat und Authentizität.

100 Jahre Slovensko kulturno društvo Jepa-Baško jezero oder organisierte Kulturarbeit unter dem Mittagkogel ist das Kulturforum für Jung und Alt der slowenischsprachigen Bevölkerung unter dem Mittagkogel am Faaker See.

Zentrale Bemühen sind nach wie vor die Bildungsarbeit und Schaffung von Möglichkeiten für kulturelle Aktivitäten. Das Singen und das Spielen stellen unverzichtbare Kostbarkeiten für die Entwicklung und den Fortbestand der slowenischen Volksgruppe in diesem Gebiet dar.

Auch ein dominantes und markantes sowie kostbares Zeichen wollen wir setzen. Am 15. April 1942 wurden 25 kärntner slowenische Familien aus unserem jetzigen Vereinsbereich aus ihren Häusern und Höfen vertrieben und nach Deutschland zwangsausgesiedelt, wo sie mehr als drei Jahre unter unmenschlichen Bedingungen lebten und Zwangsarbeit leisten mussten. Ihnen und allen Opfern von Krieg und Gewalt widmen wir eine Erinnerungsstele, die vom einheimischen Künstler Valentin Oman gestaltet wird: aus Krastaler Marmor mit sandgestrahlter Schrift.

Die Gedenkveranstaltung und die Enthüllung des Denkmals wird am Karfreitag, dem 15. April 2022, um 10:00 in der Pfarrkirche Latschach und danach bei der Gedenkstätte am Aichwaldsee stattfinden.

100 Jahre sind bestimmt ein würdiger Anlass, sich unseren Vorfahren für ihre Gründungs- und Aufbauarbeit in Dankbarkeit zu verneigen. Für uns

Nachkommen soll es ein starkes Lebenszeichen und zugleich eine Verpflichtung sein, ihr Erbe in Liebe und Treue zu erhalten, und gleichzeitig ein Garant, es weiter zu pflegen, zu schützen und zu fördern, damit die kulturelle Vielfalt auch unseren Nachkommen erhalten bleibt.

Anica Lesjak-Ressmann

*Vorsitzende des Slowenischen
Kulturvereines Jepa-Baško jezero*

In der nächsten Nummer unserer Vereinszeitung JEPA im Jänner 2022 werden wir den Veranstaltungskalender mit einigen Terminen veröffentlichen.

AVISO
Samstag, 2. Juli 2022, 20:00
Jubiläumsveranstaltung
100 Jahre/let
SKD Jepa-Baško jezero
in der Burgarena Finkenstein

Spomeniki prikličejo v spomin našo zgodovino

31. oktobra 2021 je vabila Zveza koroških partizanov na spominsko svečanost ob partizanskem spomeniku na pokopališču v Maloščah. Med raznimi recitali in govori ter petju skupine akzent je povedala slavnostna govornica **Erika Wrolich** sledeče besede.

Spoštovane rojakinje, dragi rojaki!

Slovensko kulturno društvo Jepa-Baško jezero v teh mesecih pripravlja postavitev spomenika vsem preganjam družinam iz naše občine Bekštanj. Spomenik – 80 let po dogajanjih? Da! Spomenik!

Spomeniki so – potem ko izginjajo časovne priče – izraz duha časa, nam prikličejo v spomin našo zgodovino, nas soočajo s preteklostjo, ki vztrajno, neusmiljeno, včasih tudi sporazumevno sežejo v našo sedanost. Imajo namen izobraževanja in zgodovinske vzgoje naše mladine. So delo, ustvarjeno z naročilom, da človeška dejanja ostanejo v zavedanju poznejših generacij.

Danes smo se zbrali na kraju spominjanja – na tem britofu v Maloščah, da se s hvaležnostjo, spoštovanjem in pozornostjo poklonimo prednikom, ki so se borili proti tlačanstvu in nečloveškemu nasilju tu v naših krajih.

Nekaj metrov zahodno od tega spomenika najdemo grob Trupijevega deda, Janeza Galloba, posestnika visokogorske kmetije, ki leži 1000 metrov visoko v osrčju Karavank. Njegove zapiske je strnil v knjigo z naslovom »Nekje med zemljo in nebesi« njegov vnuk Marko Gallob leta 2019.

Janez Gallob - France – tako njegovo ime med partizani – je bil globokoveren in predan krščanskim načelom. Po neki zaobljubi ob boleznih hčerke je hodil vsako kvatno nedeljo na Peravo k maši – 15 km daleč.

Janez Gallob - France pa se je na dan izselitve svoje družine aprila 1942 tudi zaobljubil, da bosta z ženo z vsakim korakom nasprotovala temu režimu, če bo to še kdaj mogoče.

Mož, oče tedaj šestih otrok in gospodar kmetije je storil, kar mu je velevala vest. O tem, da so ga osumili stikov s partizani in da mu grozi, »da ga vzamejo«, piše ... [Govornica prebere odlomek iz omenjene knjige, str. 164–166.]

V času lockdowna sem imela veliko časa in hodila po naših planinah. Na Vožco, Blekovo, na Pridov, k Trupiju, k Ilču, po Lepi dolini, na Trupijevo poldne, na Bleščečo ... Kraji, kjer so hodili in se borili partizani. Trpeli so in se borili v snegu, mrazu, dežju, lačni, premraženi in v njih srcih polni skrbi za družino, za dom, za preživetje in za jutrišnji dan.

Auszüge aus der Festansprache

der Festrednerin **Erika Wrolich** bei der Gedenkveranstaltung am 31. Oktober 2021 am Denkmal der gefallenen Widerstandskämpfer auf dem Mallestiger Friedhof.

Denkmale sind Mahnmale

Sie sind – nachdem es bald keine Zeitzeugen mehr gibt – Zeugen und Ausdruck eines Zeitgeistes, die uns Erinnerungen vergegenwärtigen und fortwirkend mit dem Erbe konfrontieren, das in die Gegenwart reicht. Sie haben auch die Funktion der Bildung und Erziehung der jüngeren Generation.

Hier auf dem Friedhof – auf der Westseite – befindet sich die Ruhestätte des Bergbauern vom Truppihof, Janez Gallob, der uns mit seinen schriftlichen Erinnerungen viel über die Geschehnisse der jüngst vergangenen Geschichte erzählt.

Im Jahre 1942 mit seiner Familie – Frau und sechs Kinder – ausgesiedelt, weil jemand aus der Nachbarschaft unbedingt seinen Hof haben wollte, nach drei Monaten zurückgekehrt, weil niemand seinen Hof in dieser Berggegend bewirtschaften wollte, den Repressalien, Verleumdungen und Hetzen ausgesetzt, ging er, um das Leben seiner Familie und das eigene zu schützen, in den Wald – zu den Partisanen.

Seine Erinnerungen hat sein Enkel Marko Gallob in dem Buch »Nekje med zemljo in nebesi / Irgendwo zwischen Himmel und Erde« herausgegeben. Ein Dokument unserer Geschichte, aus unserem unmittelbaren Lebensraum.

Lesen Sie dieses Buch!

*

Zakaj? Čemu? Ker so bili Slovenci in niso hoteli biti sužnji nacistov in ker so hoteli ohraniti – tukaj živijo že nad 1000 let – materinščino, slovenščino. To so bili žene in možje, ki so polagali temeljne kamne naši slovenski domači kulturi po naših vaseh.

Janez Gallob, rojen leta 1905, je kot mlad fant že sooblikoval kulturno dejavnost v prosvetnem društvu v Maloščah, bil je tamburaš, igravec, pevec pri moškem in mešanem zboru. Tako piše: »Zdaj smo imeli dosti zaposlitve in ni bilo redko, da sta bila samo dva večera na teden brez vaj!«

Vabim vas, da kdaj greste od tu do Trupijeve domačije in zvedeli boste, kaj so žrtvovali kulturniki svojčas: pet kilometrov na eno stran in skoraj 500 m višine – vse to za materin jezik.

Vsa ta požrtvovalnost, odrekanje, trud, strah, obup, boj za preživetje – bodisi v grapah pod Jepo bodisi ob izvajanju kulturne dejavnosti. Ta pokončna drža naših prednikov bi morala biti prepoznavna tudi v DNA-ju nas vseh. Zadolžuje nas, da jo v sebi zaznamo, spoštujemo, negujemo, jo s ponosom in samozavestjo živimo v družini in v javnosti, saj je del naše identitete.

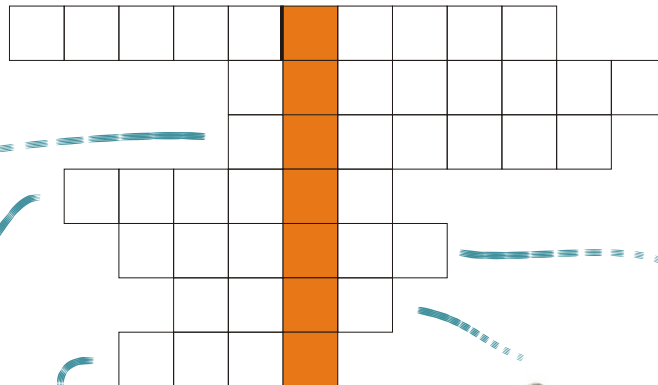
Le če živimo slovenščino in se pokončno držimo demokratičnih načel, mi potomci, le tedaj je imel ves ta upor v naših grapah tudi svoj smisel.

Je še kdo med nami, ki ve, kje so se nahajali njih skrivališča, bunkerji, kočje, kurirske postaje, zaklonišča? Prav bi bilo, da jih poiščemo in prikličemo v zavest!

Reši uganko!

Pošlji rešitev na office@jepa.at!
Čaka te nagrada.

Ko otroci šapajo, ...

Šibe so spletene za može in za žene.
Danes je otroški dan, reši se kristjan!

Hannes Rutar, Pečnica

Šip, šap, šip, šap.
Zdrav' ostat',
douho ž'vet',
(vlko dat')
in srečno nouo leto!

Ressmannovi, Bur in Prod

Šip, šap, šip, šap.
Dolgo ž'vet',
da b' zdrav' ostal',
kak'r riba u vod',
kak'r madvad u gor',
pa srečno novo leto!

Lojzi Gallob, Žužalče

Čatrtnjak

1/2 zelnate glave

2 krompirja

kumina

česen

sol, kis, maslo, čebula in moka

Zelje in krompir mehko skuhaj približno

20–30 minut. Vmes pripravi

prežganje: maslo, čebula in moka.

Mehko kuhano zelje in krompir steptaj,
dodaj prežganje, ščepec soli in kanček kisa.

Kratko naj prevre in

Bueh požehni! – Dober tek!

K čatrtnajku priporočamo jajčne žličnike,
po domače neklče, ali sveže klobase.

*Povedala Adele Künstner, Freilechnerca v štajerskem
Oberwölzu, rojena Rabitsch v Ledincah.
Skuhala Antonia Ressmann, Pečnikinja na Pečnici.*

skupina akzent na Svetih Višarjah

V nedeljo, 19. septembra 2021, so se podali pevci in pevke skupine akzent SKD s svojimi družinami, prijatelji, z znanci in društveniki SKD Jepa-Baško jezero na romanje na Svete Višarje. V zahvalo za osemindesetletno neprekinjeno uspešno prehojeno pevsko pot ter kot zahvalo in v spomin rajnim društvenim članom, so praznovali z dekanom in pečniškim župnikom Jurijem Buchom in s številnimi romarji zahvalno božjo službo. »Združuje nas veselje do petja, ljubezen do domače besede, odprtost za jezik soseda, za druge kulture in ne nazadnje iskanje božjih sledi v našem življenju«, je uvodoma dejala in točno zadela in opisala skupino akzent sopevka Gabi Amruš-Glantschnig. Krasno so odmevale pesmi zbora kakor tudi ljudsko petje v božjem hramu, kjer so nebesa bližja. Veselo praznovanje se je nadaljevalo v gostilni pri Juretu ob glasbeni spremljavi rojakov iz Trsta dolgo v noč.

»Aus verschiedenen Himmelsrichtungen, mit unterschiedlichsten Lebens- und Glaubenserfahrungen, wegen der körperlichen Ertüchtigung, der staunenswerten Schöpfung, wegen der Freude am Gesang, der Liebe zur sprachlichen Vielfalt, der Pflege von Freundschaften, der Suche nach Halt und Orientierung oder der geistlichen Vertiefung haben wir uns heute versammelt«, meinte unsere begeisterte Sängerin Gabi Amruš-Glantschnig anlässlich des Bitt- und Dankgottesdienstes der skupina akzent am Sonntag, dem 19. September 2021, in der Kirche des malerischen Wallfahrtsortes Maria Lussari. Familien, Freunde, Bekannte und Wallfahrer waren gekommen, um gemeinsam zu danken, bitten und zu feiern, auch anschließend bei Speis und Trank und vielen wertvollen Begegnungen im Gasthof Jure.

Od 1. 12. 2021 je **Laura Schaap** iz Šmiklavža ob Dravi sodniška pripravnica v sodnem okolišu Višjega deželnega sodišča Gradec. Njej in ponosnim staršem iskreno čestitamo!

Anja Johanna

* 25. 10. 2021

Čestitamo staršem
Marii Clar in Gregorju Novaku!

**VSEM ČLANICAM IN ČLANOM
ŽELIMO VESEL BOŽIČ TER SREČNO
IN ZDRAVO NOVO LETO!**

**ALLEN MITGLIEDERN UND
FREUNDEN WÜNSCHEN WIR FROHE
WEIHNACHTEN UND EIN
GLÜCKLICHES UND GESUNDES
NEUES JAHR!**

Slovensko kulturno društvo Jepa-Baško jezero čestita (VIII) X–XII 2021

85 Ferdinand Schleicher, Ledince	65 Christine Lederer, Beljak	50 Robert Petutschnig, Dobje	20 Jana Lepuschitz, Ščedem Julian Nessler, Ledince
80 Theresia Müller, Bekštanj	55 Christina Markun, Kanada Andrea Gallob, Dobje	45 Mirjam Wrolich-Mosser, Ratenče	10 Tobias Hinteregger, Celovec
70 Gertraud Ulbing, p. d. Jurč, Loče	Klaus Cerjak, Ledince Stefan Ressimann, p. d. Tratnik, Ledince	30 Mara Lesjak, Žrelec Christiane Pachernig, Pečnica	5 Levin Kontschitsch, Vernberk

Hvala vsem, ki ste za leto 2021 plačali članarino! Če še niste, pa prosimo za nakazilo na društveni konto IBAN: AT82 3910 0000 0502 3403.